

Dialogværktøjet Sig det højt – gør det fagligt!

– en vejledning til hvordan
dialogværktøjet kan bruges

Indhold

Sig det højt – gør det fagligt!	3
Materialets formål	4
Materialets indhold	5
Sådan bruger I materialet	6
Forslag til brug af materialet	7
Forslag 1	7
Forslag 2	8
Forslag 3	9
Overvejelser, når I bruger materialet	10

Politisk ansvarlig: Mona Striib **Redaktion:**
Sidsel Boertmann Brüel, Sune Rosdahl,
Charlotte Bredal og Lene Hald **Illustration:**
Rasmus Meisler **Produktion:** Grafisk Team/
Sporenstregs og FOAs trykkeri

Sig det højt – gør det fagligt!

Her har du materialerne til dialogværktøjet Sig det højt – gør det fagligt!

Materialet kan bruges til at tale om de faglige problemer, som presser jer på arbejdspladsen, og som er vigtige at tale om og gøre noget ved.

Materialet giver inspiration til at sætte ord på det, som kan være svært at sige højt. Og energi til at handle.

Materialet sætter fokus på

- hvor stor betydning det har at tale højt om de faglige problemer
- hvilke muligheder, der er for at tale om arbejdspladsrelaterede problemer i forskellige situationer
- hvad I som fællesskab på arbejdspladsen skal være opmærksomme på
- hvordan og hvornår I skal gøre hvad ved problemerne
- hvem, der kan hjælpe jer.

Materialets formål

Du kan bruge **Sig det højt - gør det fagligt!** til at

- tale om konkrete faglige problemer med dine kolleger på din arbejdsplads
- sætte dine tanker og samtalen om de faglige problemer i system og komme rundt om mange forskellige perspektiver
- blive klar over, hvem der er de rette at tale med - afhængigt af problemerne
- planlægge hvordan, hvornår og med hvem, der skal tales videre om problemerne
- tage de første skridt mod løsningen af konkrete faglige problemer.

Materialets indhold

1 sæt situationskort, inkl. jokere

Situationskortene beskriver eksempler på faglige problemer. Kortene kan bruges som inspiration til at sætte gang i jeres drøftelser af faglige problemer. Der er også et antal jokerkort, som I kan skrive jeres egne eksempler på.

10 handlekort

Handlekortene sætter planer og opfølgning i system og fastholder jeres drøftelser. Handlekortene kan f.eks. udfyldes som en del af opsamlingen af jeres dialog.

1 dialogplade

Dialogpladen giver et fælles overblik over, hvordan en gruppe kan drøfte faglige problemer. Ved at følge de 4 trin på pladen får I hjælp til at strukturere en fælles drøftelse af faglige problemer.

1 pjecce: Sig det højt – gør det fagligt!

Pjecen drejer sig om, hvordan du kan bruge din ytringsfrihed, når du ytrer dig om faglige problemer. Pjecen kan bruges, når du er i tvivl om dine retigheder, eller hvis du vil have råd om, hvordan du griber det an.

1 pjecce: Faglighed under pres?

Pjecen beskriver, hvordan faglighed under pres kan vise sig, og hvordan fællesskabet på arbejdspladsen kan opdage tegn på fagligt pres så hurtigt som muligt. Pjecen kan bruges som inspiration og hjælp til at drøfte tegn på pres på din arbejdsplads.

Sådan bruger I materialet

**Sig det højt – gør det fagligt!
kan bruges til at få talt om arbejds-
pladsens faglige problemer.**

Eksempler *på situationer*, hvor materialet kan bruges:

- Din egen refleksion, når du oplever situationer, der trigger dig, eller som ikke fagligt er i orden.
 - Et kort møde/en faglig snak med en kollega eller leder.
 - En uformel faglig samtale i en pause, hvor et fagligt problem spontant drøftes med de tilstedeværende kolleger.
 - Som en del af en aftalt faglig sparring med kolleger/ressourcepersoner.
- Et indkaldt gruppe-, team- eller personalemøde, hvor det på forhånd er aftalt, at der er fokus på at tale om faglige problemer.
 - Et debatindslag på en konference eller temadag.

Forslag til brug af materialet

Her følger 3 forslag til anvendelse af materialet, som frit kan varieres efter jeres behov.

Forslag 1

Som dialogstarter i et team/en gruppe

Dette forslag kan bruges enten til generelt at starte en dialog om faglige problemer eller til at få afklaret et konkret fagligt problem på jeres arbejdsplads.

Det er særligt egnet til pludseligt opståede problemer eller konkrete faglige situationer, hvor der er behov for at handle. Formålet er at afklare, hvordan I ser det faglige problem, og hvordan I kan komme videre med at håndtere det. *I kan bruge jokerkort/situationskort og handlekort til at guide jeres samtale.*

Tidsforbrug

Minimum 15 minutter, gerne 30-45 minutter. Jo større gruppe, jo længere tid.

Hvordan?

- Fortæl om problemet. Vælg et situationskort til en generel faglig dialog eller brug et jokerkort til jeres konkrete problem.
- Afdæk problemet og sæt nuancer og perspektiver på. Hør alles stemmer.

Drøft spørgsmålene

1. Kunne noget lignende være sket hos os?
2. Hvordan er problemet opstået, og hvad kan stoppe det?
3. Hvad kan vi gøre for at ændre det?

- Hvis problemet er relevant hos jer: Tal om, hvordan I vil tage problemet op med andre, og hvorfor det er vigtigt at sige højt.
- Aftal med hinanden, hvordan I kommer videre, og hvem, der gør hvad. Udfyld evt. et handlekort sammen.

Find yderligere inspiration til samtale og aftale om handling i de 2 pjecer og via foa.dk/sig-det-hoejt.

Forslag 2

Som dialogværktøj på et personale-møde, en konference eller lignende

Dette forslag er særligt egnet til en grundig drøftelse af flere faglige problemer eller generelle faglige problemer. Formålet er at styrke jeres fælles faglige refleksioner og løsningsforslag.

Til dette forslag kan I bruge situationskort, handlekort og dialogpladen.

Hvordan?

- Fordel jer i grupper med 3-6 deltagere.
- Placer dialogpladen foran jer og brug den som fælles overblik.
- Vælg en deltager, der trækker det første situationskort [herefter trækkes kort på skift i urets retning].
- Læs kortet højt for gruppen.
- Følg dialogpladens første 3 trin.

Drøft problemet med udgangspunkt i spørgsmålene

1. Kunne noget lignende være sket hos os?

2. Hvordan er problemet opstået, og hvad kan stoppe det?
3. Hvad kan vi gøre for at ændre det? Træk et nyt situationskort og følg samme proces.

Når alle har trukket et situationskort, skal I gå videre til trin 4

Aftal med hinanden, hvordan I kommer videre:

- Hvilket fagligt problem er vigtigst at arbejde med først? Prioriter de faglige problemer, I har drøftet.
- Tal med hinanden om, hvordan I kan handle på det vigtigste problem, og hvem, der kan gøre hvad.
- Udfyld i fællesskab et handlekort.
- Hvis I har tid: Følg samme proces med de andre faglige problemer.

Forslaget kan varieres ved at deltagerne skriver deres egne problemer på jokerkortene. I kan også vælge at følge alle 4 trin for hvert kort, inden I går videre til den næste deltager.

Hvis I undervejs vil have yderligere inspiration, så kan I finde det i de 2 pjecer og via foa.dk/sig-det-hoejt.

Forslag 3

Som faglig sparring med kollega eller leder

Dette forslag er særligt egnet til at få drøftet egne faglige overvejelser. Formålet er at bruge kollega eller leder som sparringspartner til at sætte perspektiv på overvejelserne og nuancere så meget som muligt. *I kan bruge jokerkort og handlekort til at guide jeres samtale.*

Hvordan?

- Fortæl om den situation/det faglige problem, som I står med.

Drøft problemet med udgangspunkt i spørgsmålene

1. Hvordan er problemet opstået, og hvad kan stoppe det?
2. Hvad skal vi gøre for at ændre det?
 - Aftal med hinanden, hvordan I kommer videre, og hvordan I tager problemet op med flere kolleger.
 - Udfyld evt. 1 handlekort.

Find inspiration i de 2 pjecer via foa.dk/sig-det-hoejt.

Overvejelser, når I bruger materialet

Materialet her kan bruges på mange måder. Overvej, hvordan materialet bedst kan anvendes på jeres arbejdsplads. Drøft f.eks. følgende punkter:

- Hvordan kan vi bruge materialet?
- Hvilke formål har vi med at bruge materialet – find bl.a. inspiration i de 3 forslag her i vejledningen?
- Hvem skal være med til at tale om faglige problemer?
- Hvor meget tid vil vi bruge?
- Praktisk forberedelse
– hvem gør hvad?

Aftal en situation, hvor I vil bruge én eller flere dele af materialet. Lav en plan, hvor materialet indgår.

Materialerne er formuleret med afsæt i mange forskellige FOA-medlemmernes praksis. Men materialet kan anvendes af alle faggrupper på arbejdspladsen og på tværs af forskellige arbejdspladstyper.

Sig det højt – gør det fagligt!

- en vejledning til hvordan dialogværktøjet kan bruges

Dialogværktøjet kan bruges til at tale om de faglige problemer, som presser jer på arbejdspladsen. Og som er vigtige at tale om og gøre noget ved.

I får inspiration til at sætte ord på det, som kan være svært at sige højt. Og energi til at handle. Dialogværktøjet kan bruges på mange forskellige måder. I større grupper eller i en dialog mellem få. Til længere forløb eller en hurtig dialog.

I denne vejledning kan du finde forslag til, hvordan dialogværktøjet kan bruges i forskellige situationer.

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf. 46 97 26 26
foa.dk

FOA

FOA er Danmarks tredjestørste fagforening. Siden 1899 har vi kæmpet for bedre løn- og arbejdsforhold til vores medlemmer. Hovedopgaven er at indgå overenskomster, som sikrer en god løn og moderne, ordnede arbejdsvilkår. Det er FOA, der aftaler din løn, dine tillæg, din arbejdstid, din pension, dine barselsregler, dine ferieregler og dine muligheder for uddannelse. Vores opgave i FOA er også at sikre et stærkt fagligt fællesskab. Ved at stå sammen i FOA, står hvert enkelt medlem stærkere. Og med den fælles styrke kan vi optræde handlekraftigt.